

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور

برنجی سنه : ایکینجی جلد

نومرو : ۱۹

۲۰ کانون ثانی ۳۳۸

فلسفه

نمیل بوترو و فلسفه

۲

نمیل بوترو نيك علوم مثبتى انتقاد ايله باشلامىشده شهبهيز بر هدف مخصوص وار؛ فيلسوف كوسترماك ايسنوروك علم حقيقى تاميله احاطه ايدمى. اونك بولدى قانونلر ميسايمان؛ اونك اصوليله قابل تحقيق اوليان واقعات وار. بوى بويله بسط اتمك نتيجه اعتباريله چوق مومدر. اكر حقيقى يالكنز قوانين مثبتى عليه ايله قابل افاده كورورسه كه صنعتك نده حيات علميه مزمه او قدر مهم تأثيرى اولان اعتقادات و مفكوره لرمك اهميتى آسلا بيليرى. بزم قوانين اينجه حيس ايدم چكنز عالم هم دار اولور، همده حركايز و تلقيايز اعتباريله بى ضلاله سوق ايلر.

علمك بىون حقيقى احتوا ايلديكى كوسترماك ايچون المزده بى علوم مثبتى استهداف ايلديكى غايه، بولدى فرضيله وار... بولرى لايقله تنقيد ايدر. بالخاصه علمك مثبت اولق ايچون اهل ايتديكى كيفياتى بارز بر صورتده كوسترماك موفق اولورسوق او وقت حقيقى مثبت علومك قانونلردن عبارت كورمى. اوفى اتم ايدمك باشقه بر اصول تخمى آراز. يالكنز بويله بر اشتدادى باشا ايلمك ايچون علومده قدرت و صلاحيت ايسر... بوترو تنقيدلريله او افتدارى، بوسلاحي غير قابل انكار بر صورتده اثبات ايديور. رياضياتدن اعتباراً بوتون علومك بولدى قانونلر ضرورى اولادى كي تماماً خارجى وشيى Objective بولمادىغي، بولرك دائما احتمالى و اضافى قالمى مكل بر صورتده اوزته قويور؛

اينكه ماساغ و بريورلر توركمده وار بىون انقلابده اولسون. فقط اونو تاماليك چوق كنش قايه ل، بسط قايه لردن دهاز ياده اوسته اى ايسرلر، چونكه اوچ بومو ماو قايه لره يافين بر كفتله بولورلر. بو نمبره لرده بولومش چوق متجدد غرب شاعرلرى هوا و هو سولردن ياواش ياواش واز كچورلر. قايه نظريه لرى وضع ايدن شاعرلر ك خطاسنه دوشمك ايسنم. يالكنز قناعم بودركه «سلطنت، قاتان آت» كى «بارلاز، طوبارلاز» كى ايكي دفعه مفيد قايه لر چوق چير كيدرلر. برده بگله بى «نادر» قايه لر واردر، اكلثيا كوزلدرلر. اوچ ياخودده ايكي مجبلى كلمه كان برجهلى بويله قايه لر قولايى چوق ائى اوقشورلر. كه وشك قايه لرحفنده مبدلحق حادك فكمرى دوغرودر، اونلر قايه دكل سچمدرلر.

اك كوزل قايه لر مصراعله مسميى اولورق متمضو اولان قايه لردر.

مى كال

بوترو قوانين عليه نك مامت شعورى، حقيقى اجتماعيى تماماً كوسترمايه چكى نتيجه سسته يالكنز ناصيل بر طرز تفكرله واصل اولور. شعورى تماماً دستور و قوانين علميه اينجه آلىق ايسنم نظرياتي تدقيق ايدمك اولورسوق بولرك ادعائى نه ماميت روسى كوسترماكه مساد، نده علوم سائره نك فرضيات و مباديلريله قابل تأييدر. مثلاً پسيقوفيزيك نظرياتي يك ايلرى به كوتورده نلرك دعوا لرى تدقيق ايديكز. وه برك، فمخه نلرك، اثرات خارجيه ايله احساسلر م آراسنده بولدى مناسب و دستورلردن جسارت آلان بو نظريه طر فداران بوتون شعور و تفكر ايمى خارجى مؤثرلرى تقدير سايمسند تماماً كي قانونلر اينجه آلايله چكلرى طن ايديورلر. فقط بوا دعار كره علوم سائره نك قبول ايتديكى مبادي ايله تضاد تشكيل ايدر. چونكه علم مثبت اولايامك ايچون موضوعى اولان جادئلك قابل تقدير اولان، تغيير آخرله شيى Objective بولونان ر قسيميله تقدير و اولجويه كيرمه ميه چك بولونان ينى

نمیل بوترو

Subjective جهتي آبريور و يالكنز برنجى قسمى تدقيق ايدرك قانونلرى بولور.

اينكى جهتي روحانيه، فلسفيه بيراييور. مثلا حكمت طبعيه (صوت) ديديكز حادثه تدقيق ايدر دكلى؛ فقط موتك اهترازدن عاوش اولمى اعتباريله بر ماميت خارجيه مى وار؛ حكمت طبعيه يالكنز بوى تدقيق و بولرك قانونلرى بولور. فقط برده مئدلك كوزل، چيركىن اولمى، مؤثر ويا غير مؤثر، آهنگلى، آهنگسز بولونمى كي انفس قسمى دار، حكمت طبعيه، بوجهى هيچ موضوع بحث ايمز چونكه بويكقيات دستور كى به كيرمى. ايشته هر هام بويله انفس جهتي روحانيه فلسفيه بيرايير، شيمدى برده پسيقوفيزيك بوتون حيات شعور بى اضاخ اينكه قاتانلرك ادعائى دوشونوكز؛ اونلر كوره بوتون شعور ينى بوانفسى كيفيانه نهايت بر طاقم كيمته عائد دستورلرله قابل افاده در. ينى من حيث المجموع - واقعا نده كيفيت دنياه چك انفسبى جهت يوق ديمكدر. او حاليه علومك بويله انفسى جهتي بيرافه بيرافه بورومكه چالشيلى عبث اولمازى؛ رياضيه دن اعتباراً هر علمك بر طاقم مباديى،

شعر

موص

آقشام بىه طوبلاندى درينده...

جانان كولور اسكى يرنده،

جانان كه كوندوزلى كلز

آقشام كوردونور حوض اوزرنده،

مهتاب كر نازه بلنده،

اوستنده سما كيزلى براورتو

ييلدزلر اونك كلدر النده.

امير هاشم

متعارفلى واردر كه قابل اثبات دكلدر. اونلر او علمه ايتدا ايدلنجه هان تسليم اولونور. اصول علميك استناد ايتديكى بودستورلر بذنه قابل تحقيق دكسه، بولرك انفسى و شعورى استادكا هلى بوقه انسانلر علومك تمارخى متعارفلىريك حقيقى ماهيتى آراشد. بر بيله چك قدرتدن مجرودرلر ديمكدر. بو تقديرده حقيقى علميه بذنه قابل تقدير اولايان دستورلر استناد ايتديكنه نظراً هيسنه شين ايله باقمايز و بوسورتله ايچدن چيقلماز بر چوقوره دوشمك كز نمكندر. اونك ايچون نهايت پي حيقوفيزيك بر قسم حادثات شعور بى تقدير ايدم بيله تفكر و شعورك يوكنك حالارى ديكر علملر كي، كيتله افاده ايدلمه ميه چك درجده مفصل عدايمى و اونك ايچون طر يقى علميدن ماعدا بر يول آراسى ايجاب ايلر.

بوتر زده دوشونك شرطيله پسيقوفيزيك تخمى شير اولور. چونكه او وقت علمك ايسنم ديكى كى بولاجى قانونلر حيات شعور بى نك، ماده ميه، بذنه تماماً مربوط بولونان ر قسيمه عايله جى تسليم ايديلير. و ماميت شعور و روحك تفكرات عايله ميه آبرجه تدقيقانه زمين انماذ ايديله ييلير، ذاتاً درين بر نظارله حادثات شعور بيه باقايى اولسه قى هچده حادثات ماديه ميه قابل ارجاع اولادى كورورز. اويله يا، خارجه كورديكز يالكنز حركندر.

شعور و تفكر ايسه البته حركت دكلدر. اولسه اولسه او حركته تفكرات آراسنده بر موازات اولديغى قبول ايدم بيليم. ينى هر هانكى بر حال روچنك شو قدر بر قوت، شوبله بر حركته متوازيأ حاصل اولديغى تسليم ايدم بيليم. يالكنز بويله بر موازاتى ناصيل تقدير ايدم بيليرز؛ بولك ايچون اول اسرده روحك حالارى بر طاقم بسط كيفيتله ارجاع ايلك و بولرك تقابل ايتديكى حركت و قوتى بولق ايجاب ايدر. حالات شعور بيه مئدن برى، مثلاً تخمى آليكنز، خاطرا نزه دكى تخمى بى واضح ويا مبهم، دوغرى ويا